

Тема 4 ІНСТИТУЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ

План

- 4.1 Органи державного управління.*
- 4.2 Компетенція вертикальної ієрархії в галузі управління.*
- 4.3 Підготовка кадрів для державних земельних органів.*

4.1 Органи державного управління

Щоб розкрити суть поставленої проблеми, ще раз зазначимо, що в галузі земельної політики України особливе місце належить проблемі державного регулювання земельних відносин та управління земельними ресурсами. Згідно з Земельним кодексом України (ст. 9-14), регулювання земельних відносин покладено на сільські, селищні, міські, районні, обласні ради, Верховні Ради Автономної Республіки Крим та України.

Державне ж управління в галузі використання і охорони земель згідно зі статтею 15, 151, 152 Земельного кодексу України здійснюють Кабінет Міністрів України, Уряд Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, Державна служба України з питань геодезії та картографії (Держгеокадастр), Міністерство екології та природних ресурсів, Міністерство аграрної політики та продовольства України, Міністерство охорони здоров'я України, Державне агентство водних ресурсів України (Держводагентство) та інші уповноважені на те державні органи відповідно до їх компетенції.

Вищим наглядовим органом за дотриманням земельного законодавства є Прокуратура України. У сфері судочинства контрольну діяльність здійснюють Верховний та Вищий арбітражний суди України.

Підсистема управління земельними ресурсами за змістом своїх повноважень складається з трьох блоків:

- органів законодавчої влади; – органів виконавчої влади;
- органів прокурорського нагляду та судочинства.

Злагоджена робота відповідних органів державної влади в сукупності з управлінськими механізмами (методами, принципами, функціями управління тощо) і представлятимуть систему державного управління земельними ресурсами.

4.2 Компетенція вертикальної ієрархії в галузі управління земельними ресурсами

Відомо, що вищим органом державного управління в галузі використання й охорони земель є Кабінет Міністрів України. До його компетенції входять:

- а) розпорядження землями державної власності в межах, визначених Земельним Кодексом;
- б) реалізація державної політики у галузі використання та охорони земель; в) викуп земельних ділянок для суспільних потреб у порядку, визначеному законом;
- г) координація проведення земельної реформи;
 - г) розроблення і забезпечення виконання загальнодержавних програм використання та охорони земель;
 - д) організація ведення державного земельного кадастру, державного контролю за використанням і охороною земель та здійснення землеустрою;
 - е) встановлення порядку проведення моніторингу земель;
 - е⁻¹) внесення до Верховної Ради України пропозицій щодо встановлення та зміни меж районів, міст;
- є) вирішення інших питань у галузі земельних відносин відповідно до закону. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин (Держгеокадастр), належать:
 - а) здійснення нормативно-правового забезпечення у сфері земельних відносин;
 - б) забезпечення проведення земельної реформи;
 - в) розробка та забезпечення реалізації загальнодержавних, регіональних програм використання та охорони земель;
 - г) забезпечення здійснення землеустрою, моніторингу земель і державного контролю за використанням та охороною земель;
 - г) забезпечення проведення державної експертизи документації із землеустрою у випадках та порядку, визначених законом, ведення та адміністрування Державного земельного кадастру, охорони земель, реформування земельних відносин;
 - д) розроблення економічного механізму регулювання земельних відносин;
 - е) участь у розробленні заходів щодо розвитку ринку земель;
 - є) міжнародне співробітництво в галузі земельних відносин;
 - ж) вирішення інших питань, визначених законами України та покладених на нього актами Президента України.

4.3 Підготовка кадрів для державних земельних органів

Однією із важливих функцій управління земельними ресурсами є підготовка і перепідготовка управлінських кадрів.

Тому успішне функціонування системи управління земельними ресурсами буде залежати від наявності кваліфікованих кадрів на всіх рівнях вертикальної ієрархії державних земельних органів. З цією метою Держгеокадастру України необхідно:

- визначити потребу у спеціалістах для державних земельних органів;
 - визначити потребу у фахівцях із землевпорядкування, земельного кадастру тощо;
 - встановити нові рівні кваліфікації і відповідальності для кожного працівника;
 - навчальним закладам переглянути навчальні плани і програми професійної підготовки і перепідготовки кадрів з урахуванням змін у земельному законодавстві;
- уникати прийняття на роботу недосвідчених працівників;
 - систематично здійснювати процес підвищення кваліфікації, перепідготовки управлінських кадрів;
- проводити переоцінку взаємовідносин центру із місцевими землевпорядними органами (організаціями), навчальними закладами тощо.

Професійна підготовка управлінських кадрів, особливо вищої ланки, необхідна сьогодні для України, оскільки лише вони можуть створити умови раціонального використання і охорони земель, втілити в життя програму земельної політики країни.